PO STOPÁCH PLUKOVNÍKA FAWCETTA

Antonín Vašák

Před 125 lety vyrazil plukovník Fawcett do jihoamerických džunglí, aby zde hledal zbytky po dávných, vědě dosud neznámých civilizacích. Zmizel beze stopy. Stejně jako dvě ze tří záchranných expedic, které vyrazily v jeho stopách. Ale to nebyly jediné oběti. Pokračujme nyní v líčení událostí, které následovaly...

V dubnu 1933 se v londýnském deníku Times objevil inzerát následujícího znění:

Výzkumná a lovecká výprava pod zkušeným vůdcem odjíždí v červnu z Anglie prozkoumat řeky střední Brazílie a podle možnosti vyšetřit osud plukovníka Fawcetta. Místo ještě pro dva členy. – Nabídky na schránku X., Times, E. C. 4.

Po příjezdu do Brazílie obdrželi zprávu od Muriky, náčelníka kalapalské vesnice na řece Culuene.

Svědectví domorodců

Murika vyprávěl, jak se Fawcett pouze se svými dvěma společníky dostal do nejživějšího kalapalského přístavu, zvaného Tanguro. Odtud chtěl Fawcett pokračovat v cestě do neznámé krajiny, ležící na východ od Culune. Oba mladíci, kteří trpěli hroznými boláky na nohou a byli velmi zesláblí strádáním, se zdráhali jít dále.

Kalapalové se k nim přidali a snažili se odradit jejich vůdce od tohoto krkolomného kousku a upozorňovali ho, že narazí na hustou džungli, kterou bude naprosto nemožné projít. Ale Fawcett byl neoblomný; řekl, že se neobrátí čelem vzad, dokud neutrpí úplnou porážku. Ale než odešel, požádal Muriku, aby sehnal několik indiánů a šel s nimi po stopách expedice se zásobami. Murika mu to slíbil. Příslušníci jeho kmene převezli v kánoích všechny tři bělochy přes řeku a dívali se za nimi, jak mizejí v džungli, o níž – jak se lze právem domnívat – i sami Kalapalové vědí jen málo nebo nic.

Murika se díval na východ a jedenáct dní viděl kouř. Dvanáctého dne kouř ustal, a tak podle příslibu vyrazil se zásobovací četou. Na posledním Fawcettově tábořišti nalezli stopy boje. Podle Muriky to bylo dílo indiánů Aruma, primitivních kočovníků, jejichž válečníci si rozrývají obličeje jizvami od oka k uchu a od ucha k ústům.

Pesimistické závěry

Výprava Timesů postupovala po proudu řeky Araguaia až k jejímu soutoku s Rio Tapirapé a pak proti proudu této řeky až do vzdálenosti asi stopadesát kilometrů od místa, kde byl Fawcett spatřen naposledy. Poté se skupina tří mužů – byli to Angličané Fleming a Roger a Brazilec Queiroz – pokusila proniknout selvou co nejblíže onomu místu. Toho roku však nastalo období dešťů dříve než obvykle, což je donutilo, pokud chtěli zachránit holé životy, k návratu. Díky tomu si dokázali představit, co všechno museli zakusit tři muži, po jejíž osudu pátrali. Členové výpravy nakonec dospěli k závěru, že Fawcetova skupina byla povražděna, pokud ji dřív nezlikvidoval hlad, žízeň a vyčerpanost. Považovali za téměř jisté, že Fawcettova výprava nežila mnoho dní poté, co překročila řeku Culuene. Nicméně stále ještě zbýval nepatrný zlomek pravděpodobnosti, že Fawcett dosud žije. V tom případě se však dalo předpokládat, že je do jisté míry duševně nepříčetný. Jinak by dříve nebo později dorazil k civilizovaným indiánským kmenům, jejichž území nebylo vzdáleno víc než nějakých sto mil. Členové záchranné expedice soudili, že by Fawcett stěží věnoval poslední léta svého života (bylo mu šedesát, když zmizel) studiu, jehož výsledky by nikdy nebyly uvedeny ve známost. Jeho pátrání ho nepřivedlo do žádného ztraceného města. Není nic, co by ho tam s jeho vlastním souhlasem tak dlouho zdržovalo a těžko by bylo možno jej tam zdržovat proti jeho vůli...

Naděje umírá poslední

9. února 1933 se v německých novinách Anzeiger objevila zpráva kapitána Morrise s nadpisem Žije plukovník Fawcett v tajuplné Atlantidě? Kapitán Morris v ní oznamoval, že se na naléhání Fawcettovy ženy vydá na výpravu do brazilských džunglí za hledáním svého druha, plukovníka Fawcetta, který tam zmizel před osmi lety.

Do této oblasti podnikl již několik cest a při jedné z nich narazil na předměty, které podle něho patřily plukovníku Fawcettovi:

Od indiánů, se kterými jsem se setkával, jsem získal revolver s nápisem P. Fawcett, tašku na patrony, kompas a kovovou schránku – věci, které patřily kdysi mému příteli. Některé

z těchto věcí byly označeny černými pruhy. To znamenalo, že patřily plukovníkově výpravě. Aby předešel nedorozuměním při případném hledání, označil všechny předměty své výpravy černými pruhy.

Morrisova výprava vyrazila v březnu 1934. Šla severním směrem k soutoku řek Culuene a Xingu. Tam odbočila na západ po proudu řeky San Manoel. Společně s Morrisem a domorodými průvodci se výpravy účastnil také mladý francouzský etnograf Louis Mallepin.

Dva roky nebylo o kapitánovi žádných zpráv a výprava byla považována za ztracenou. Uběhl ještě rok a pak byl náhle v New York American uveřejněn cestovní deník kapitána Morrise.

Uvedla ho krátká zpráva redakce, že guvernérovi státu Matto Grosso, donu Jimenezovi de Garcia donesl neznámý indián balíček, na němž byla rukou kapitána Morrise napsána guvernérova adresa. Indián vyprávěl, že balíček, zabalený do gutaperčového obalu, ležel vedle lidské kostry v džungli, kam náhodou zašli indiánští lovci. Když guvernér otevřel balíček, našel v něm deník kapitána Morrise. Noviny tento deník uveřejnily. Co se v něm píše?

První přibližně dva měsíce cesty probíhaly bez výjimečných událostí. Okolo 20. května nastalo období dešťů, ale přesto se jim dařilo s vypětím všech sil postupovat dál. Ke zlomu došlo 28. června. V noci, kdy Morris i Mallepin spali, je opustili jejich indiánští průvodci. Přesto se rozhodli pokračovat v cestě. Po několika dnech byli přepadeni indiány a odvlečeni do jejich tábora. Strávili zde noc a druhý den je indiáni dopravili do velké vesnice. Dále citace z deníku:

Když jsme si částečně odpočinuli, zavedli nás před starého indiána, který byl podle šatů a okrasy hlavy asi náčelníkem. Později jsme se dozvěděli, že jím opravdu byl, ale že byl podřízen ještě vyššímu vůdci, o kterém mluvili všichni jen se zbožnou úctou. Stařec nám dal několik otázek a já jsem odpovídal divnou směsicí místních nářečí se španělštinou a angličtinou. Chtěl hlavně vědět, proč jsme přišli do džungle. Odpověděl jsem, že hledáme ztraceného druha, bělocha, který sem pronikl asi před osmi lety. Při těchto slovech se mi zdálo, že se stařec lehce usmál. Sdělil nám, že mají v úmyslu nás co nejdříve odvést k hlavnímu náčelníkovi a vrchnímu knězi kmene do kamenného města. Na moji otázku, mají-li v pevnosti hlavního náčelníka ještě nějaké zajaté bělochy, se jen záhadně usmívali. Když jsem se ptal na náčelníkovu osadu, snažili se mi vysvětlit, že je to osada docela jiná než ostatní, že je velmi bohatá a krásná, že město i pevnost jsou postaveny z bílých velkých kvádrů a chrám se prý blýská a září jako slunce...

Pochopili, že jim indiáni nechtějí vrátit svobodu, a proto se rozhodli, že se Mallepin pokusí utéci a zorganizovat záchrannou výpravu do těchto míst.

Deník končí těmito větami:

(...) Mallepin se naučil vykřesávat oheň indiánským způsobem. Moje poznámky jsme zavinuli do gutaperčového obalu na ochranu před vodou. Zůstávám sám na prahu tajemství a jsem přesvědčen, že nezahynu-li zimnicí, spatřím brzy plukovníka Fawcetta!

(...) Mallepinovi se podařilo sehnat nůž a sekeru. Dnes se pokusí utéci z tábora. Pomáhej mu bůh!

Kapitán Morris.

O kapitánu Morrisovi již nikdy nikdo neslyšel. V rámci objektivity je nutno podotknout, že stoprocentní autenticita tohoto deníku nebyla nikdy prokázána.

Krácení a mezititulky redakce
Dokončení příště